

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI HETILAP VIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM 1993. JANUÁR 26.

ÁRA: 64 FORINT

Speak Hungarian

Ezentúl havonta jelentkezik naplójegyzeteivel Váncsa István, igényes és szuverén felhasználóként vetve papírra azon észrevételeit, melyeket az általa elsajátított programok ébresztettek benne. Januárban az Ami Pro 3.0, az MS Works for Windows és a TrueType for DOS került a terítékére

9—11. oldal

Számítástechnika az isten háta mögött, III. rész

Írása befejező részében Szabó Szabolcs visszatér a rideg, ámde néha mulatságos valósághoz. Bár abban mindenki egyetért, hogy egy számítógépes termelésirányítási rendszer bevezetéséhez nem nélkülözhető a józan és logikus gondolkodás, napnál világosabban csak a rendszerszervező látja, mi minden fordítja visszajukra a gondolkodás előbb említett jelzőit

13—14. oldal

Norton Backup for Windows

Sok új szolgáltatást építettek be a népszerű archíválóprogram 2.0-s változatába: már szalagos háttértárat is kezel, az állományokat a viddés-dobd megoldás szerint mozgatja, megengedi a jelszavas védelmet. A hasonló programokat nyüzögő előző tesztekhez képest a hibakezelés és a szalagra mentés teljesítményének a mérésével bővült ismertetőnk

16—17. oldal

Számháború a Windowsban III. rész

Látványos grafikonok tere a Quattro Pro veri a mezőnyt, műveleti sebességben viszont az Excel a pálmá. Végső sorrendjük megállapításában a teszt még nem vehette figyelembe a januári árcsökkenéseket, noha azok nem változtattak a tényen: legkönnyebben és -hatékonyabban az Excel kezelhető, és az 1-2-3 eléggé lemarad mögötte

25—28. oldal

PostScriptes tintasugaras

Először a tavaly novemberi Comdex látogatói csodálhatták meg a Lexmark 360 dpi-s felbontású, új printerének finom rajzolatú, színpompás nyomatait. Az IBM Color Jetprinter PS 4079-es a színes nyomtatók kategóriájában viszonylag olcsó, 3495 dolláros áron kínál nagy felbontást, PostScript-képességeket és gyors működést.

Cián, bíbor, sárga és fekete színű festékkazettája többmilliónyi színárnyalat (többek között valódi fekete) előállítását teszi lehetővé a lézernyomtatókéval vetekedő felbontásban. A festék fogyasztását egy érzékelő figyeli, amely automatikusan jelzi, ha valamelyik kazetta cseréjére szorul. A csere után a nyomtatás adatvesztés nélkül folytatódik. A PostScript-kompatibilitásnak és a beépített rajzológép-emulációnak köszönhetően a Jetprinter a színes nyomtatást igénylő jelentősebb alkalmazások szinte mindegyikéhez használható.

Az AMD új, 32 bites RISC processzora köré épülő berendezés könnyedén teljesíti a kisebb munkacsoportok igényeit. PC-hez és Macintoshhoz egyaránt csatlakoztatható, és mindhárom — soros, párhuzamos és LocalTalk — be/kimenete egyidejűleg aktív lehet. Alapkiépítésben 4 megabájt RAM-mal szállítják, ez 16 megabájtig bővíthető. Állítható tálcája révén a nyomtató a borítékoktól kezdve a 11 x 17 hüvelykes lapokig bármilyen méretű papírt tud kezelni.

M. Cs.

Banktech '93

Telik a BS

Február 24. és 27. között kerül sor az idei Banktech kiállításra, amely a pénzügyi szektor informatikai és irodai megoldásait mutatja be. A rendezvény szervezőjéül, a Congress Kft.-től kapott információk szerint tele lesz kiállítóval a Budapest Sportcsarnok. Tavaly a Petőfi Csarnokban még 1200 négyzetmétert foglalt le a Banktech, idén ez a szám már most meghaladja a 2000-et. Lapzártánkig

közel hetven cég foglalt standot magának, közöttük a nagy nevek (Bull, DEC, IBM, Olivetti stb.) magyar leányvállalatai és az e területen jártas hazai vállalkozások egyaránt megtalálhatók. A külföldről érkező cégek száma jelenleg 6.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Számalk-nívódíjak

Idén osztotta ki először a Számalk Rendszerház Rt. az informatika népszerűsítéséért dolgozó újságírók jutalmazására alapított nívódíját. Az átadásra január 14-én került sor, a Számalkban. Idén Sági Gyöngyit, a Világgazdaság, Heimer Györgyöt, a HVG és Révész Gábor, a CW-Számítástechnika újságíróját jutalmazták.

Compaq-disztribútor?

Az a hír járja, hogy hazánkban is lesz a Compaqnak disztribútora. Információink szerint a neves amerikai PC-gyártó több országban is nevezett már ki nagykereskedőt. Németországban például 4 cég büszkélkedhet e státussal. Ezeknek a nagykereskedőknek az a feladatuk, hogy a Compaq alacsonyabb árfekvésű gépcsaládjait, például a ProLineát, olyan viszonteladókön keresztül értékesítse, amelyek el tudnak jutni a Compaq által meg nem hódított felhasználókhoz. A disztribútorok nem állnak a már meglévő dealerok és a gyártó közé — hallottuk a Compaqhoz közel álló forrásoktól. Egyelőre nem lehet tudni, mikor és melyik vállalkozás lesz az amerikai gyártó itteni nagykereskedője.

Míg a Novell arra használta fel a karácsonyi ünnepek előtti időszakot, hogy felvásárolja a Unix System Laboratoriest, a Fujitsu szép csendben, minden előzetes bejelentés nélkül, 140 (!) százalékkal növelte európai DRAM-lapgyártó kapacitását. Észak-angliai üzemükben 66,5 millió dollár értékben szereltek fel vadozó új gyártó- és tesztelőberendezéseket. A japán cég állítása szerint ezentúl 500 ezer helyett havi 1,2 millió 4 megabites DRAM (dinamikus RAM) lapka előállítására kerülhet sor, sőt az év végétől már a 16 megabites DRAM-ok sorozatgyártása is beindulhat Newton Aycliffe-ben.

A kapacitásról szóló tudósítás mellé azt sem árt tudni, hogy a Fujitsu egyetlen európai gyártóteleppel rendelkezik, ahol mindössze 450 főt alkalmaz. S ami a fő, a brit partokról könnyebben és behozatali vámtól mentesen érhető el a japán cég számára az egységes EK-piac.

A vártól is lényegesen jobb eredménnyel zárta elmúlt üzleti negyedévét az Intel. Pénzügyi szakértők számára adott tájékoztatásukban közölték, hogy az összbevétel valószínűleg elérte az 1,79 milliárd dollárt az 1992 decemberében zárult negyedévben. Az alig három hónap alatt elkönyvelt 25 százalékos forgalomnövekedést a 486-os Intel processzorok kelendőségével magyarázzák.

Január 8-án közös bejelentést tett a Philips Electronics NV és a Siemens AG: egyéves tárgyalássorozat után elállnak a száloptikára és a távközlési kábelek gyártására szakosodó vegyesvállalat alapításának gondolatától. Mindkét cég szövege szerint szükségük van csak annyit közölni, hogy a mostani, recesszióval terhelt idők nem alkalmasak egy ilyen típusú közös vállalkozás tető alá hozására.

A Dataquest Europe, de más piackutató cégek elemzőit is meglepte a hír: szerintük a Siemens európai pozícióját csak tovább erősítette volna a Philipsszel kötendő üzlet.

(Nemzetközi piaci hírosszeállításunkat e számban a 34. és 35. oldalon folytatjuk.)

9 770587 151006

TERMÉKEK

Frissül
a NetWare Global MHS

Alapvető elektronikus postai funkciókkal, új üzenetigazoló és értesítő képességekkel bővül a Novell üzenetkezelő szolgáltatása, a Global MHS. Az új változatba beépítették a FirstMailt, a DOS- és Macintosh-használóknak szánt egyszerű elektronikus postai programot, amelyet a többi hasonló termékkel együtt is lehet használni. Az üzenetigazoló funkció megerősíti, hogy a felhasználó által küldött üzenetek megfelelnek a NetWare tulajdonosi nevének. A „postai értesítő” üzenetet küld a felhasználónak, ha postafiókjába küldemény érkezett. A szoftver egyetlen példányával akár nyolc kiszolgálóra is meg lehet osztani a NetWare Global MHS postafiókokat. A Walton Kft.-től tudjuk: a program 20 felhasználós változatának ára 43 000 forint, az 50 felhasználósé 77 000 forint, áfa nélkül.

Bővül a NetWare for SAA

Központi adminisztrációs képességekkel látta el NetWare for SAA gazdagépcsatlakoztató szoftverének 1.3-as változatát a Novell. Ez támogatja az IBM LU 0-t is, és talán az a legfontosabb, hogy központi kiszolgálókonfigurálási képességekkel vértelje fel a hálózatkezelőket. Ami a hardvert illeti: az Ethernet gazdagépcsatlakoztatókat is kezeli (a korábbi csak a Token Ringgel dolgozott együtt). Szintén újdonság a bármilyen fajta, Novell ODLI-nek megfelelő Token Ring vagy Ethernet hálózati adapterkártya támogatása. A Waltontól származó információink szerint az ár, az egyidejű igénybevételek maximális

számától függően, a 16-os változat esetében 172 000 forint, a 254-esnél pedig 1 290 000 forint.

Megjelent a NetWare Access Services 1.3. Ez a távoli kommunikációs csomag immár támogatja a Windows-alkalmazásokat és a megosztott modemhozzáférést. Segítségével akár 16 távoli felhasználó is beléphet a NetWare hálózatba, és ott több, a kiszolgálóban lévő Windows-alkalmazást futtathat egy időben. Csupán a képernyő-információt, a billentyűleütéseket és az egérjeleket küldik telefonvonalon, nem pedig a teljes alkalmazáskódot. Ezáltal a Windows-alkalmazás úgy jelenik meg, és oly módon működik, mintha a helyi gépen lenne. A program várható magyarországi ára 200 000 forint körül alakul.

Rendszergazdák
figyelmébe

Windows-alapú NetWare hálózati elemzőprogramjának az AppleTalk-eszközöket is figyelemmel kísérő új változatát jelentette meg a Novell. A LANalyzer for Windows 2.0 folyamatos ellenőrzése alatt tartja a hálózati eszközök közötti kapcsolatokat, és figyelmeztető fényekkel, hanggal, szöveges üzenetekkel hívja fel a figyelmet a hibákra. Ez a változat Ethernet és Token Ring hálózaton egyaránt használható, s a program nemcsak a NetWare, hanem az AppleTalk állomány- és nyomtatókiszolgálót is figyeli. Emellett magában foglalja a NetWare Expertet, amely több mint húsz, gyakran előforduló hálózati problémát képes azonosítani,

és ezekre megoldást is kínál. A program ára a Waltontól származó információink szerint egyelőre nem ismert.

Új AppleTalk
Internet Router

Szoftveralapú útválasztójának továbbfejlesztett változatát mutatta be az Apple. A jelenlegi AppleTalk Internet Routerhez hasonlóan (amely kizárólag helyi AppleTalk útvonal-irányító), az új termék is LocalTalk, Ethernet és Token Ring helyi hálózatokkal működik; ám már támogatja a nagy kiterjedésű kapcsolatokat, az X.25-ös és a helyi vagy távoli TCP/IP-alapú csatlakozásokat. Csak az AppleTalk Phase 2 hálózatokon működik, System 7 operációs rendszerrel ellátott, nem dedikált Macintoshok kellenek hozzá. Szabványos telefonvonalakon, 9600 bit/secundumos vagy gyorsabb V.32 modemekkel létrehozott kapcsolatokra készült fel az alapsomag, AppleTalk/X.25 Wide Area Extension nevű választható bővítése egyszerre több AppleTalk hálózatnak teszi lehetővé, hogy X.25-ös csomagkapcsolt csatlakozásokon keresztül kommunikáljanak egymással; az AppleTalk/IP WAE pedig TCP/IP protokollal köti össze azokat.

Windows alatt
a PowerPlay

Ikonsorral és más, a használatot könnyítő felhasználói-csatlakoztató-javításokkal látta el a Cögnos PowerPlay nevű információrendszerének 3.0-s Windows- és Macintosh-változatát. Ennek eredményeként sokféle grafikus formátumban tudják megjelentetni a vezetők számára fontos információt, és minthogy együttműködnek a UNIX-kiszolgálókkal, továbbá kiterjedt hálózati

támogatást foglalnak magukban, megnövelik a fejlesztők által megosztható adatmennyiséget. Felgyorsult a képernyő újrarajzolása is. Az ikonos nyomógombjai gyakori funkciók gyors elvégzését teszik lehetővé: a kijelző fajtájának megváltoztatását, új dimenziók behozatalát stb. A felhasználó szabadon állíthatja be a színeket, a betűképeket, a formátumokat; valamint a szöveg, az élőfejek és a számok helyzetét. A PowerPlay 3.0 támogatja az OLE-t, és opcionális gazdagépcsatlakoztatókat kínál a SUN SPARC, az SCO UNIX, az RS/6000-es, a HP-UX, a DEC Ultrix, a DG AViON, a VAX VMS és a HP MPE/ix számára. A cég magyarországi disztribútortól, a Dynasoft Kft.-től tudjuk: az új változat megközelítőleg 100 000 forintba fog kerülni, míg a gazdagépcsatlakoztató központi példány ára egyelőre még nem ismert.

Oracle 7 for VAX

Többszöri határidő-módosítás után, ám a legutóbb kitűzött határidőt betartva, megjelent az Oracle 7 for VAX OpenVMS: lehetővé téve, hogy az adatbázis-kezelő NetWare- és OS/2-változatai is megszülethessenek még az év első felében. Eljárások tárolását, referenciális integritást, lekérdezőoptimalizálót és sok más olyan szolgáltatást kínál az Oracle 7, amelyek az ügyfél-kiszolgáló rendszerekhez szükségesek. Ez jelentheti az első komoly kihívást a SyBase és más gyártók számára, amelyek már jó néhány éve uralják a fejlett adatbázis-kiszolgálók piacát. A magyarországi disztribútortól, az IQSofttól kapott tájékoztatás szerint az új változat valamikor az év folyamán, a többi platformon való megjelenés után kerül magyarországi forgalomba, s az ár kialakítása is csak ekkorra várható.

KITEKINTÉS

Bővülő Access

Microsoft-források szerint még ebben a negyedévben megjelenik az adatbázis jellegű futtatási környezetet létrehozó Access Distribution Kit. Részese lesz a rendszernek a fejlesztőket segítő Windows Help Compiler is. Tervek szerint a béta-teszt még januárban megkezdődik, és nem fog sokáig tartani. A létrehozott alkalmazások kisebb merevlemezt, egyébként pedig ugyanolyan erőforrást igényelnek, mint az Access

szabványos változata; a Windows Program Managerből tölthetők be, és a végfelhasználók az Access adatbázis-tervező eszközeit nem érhetik el. Az Access Distribution Kit védi a fejlesztő kódját: a felhasználók nem férhetnek hozzá, nem lehet megváltoztatni, vagy ellopni.

Osztott számítási
környezet az OS/2-ben

IBM-bejelentés: ezentúl az OS/2-be is beépítik az osztott számítási környezetet nyújtó (DCE, Distributed

Computing Environment) szolgáltatásokat, amelyek jelenleg csak a UNIX-alapú AIX operációs rendszerben találhatók meg. Ilyenek például a távoli eljárás-hívások, a biztonság és az osztott névszolgáltatás. A DCE használatával írt alkalmazások képesek lesznek egy hálózaton belül adatokat cserélni és együttműködni olyan programokkal, amelyek másfajta, de a DCE-nek megfelelő operációs rendszerek alatt futnak; ráadásul könnyen áttelepíthetők az egyik DCE-platformról a másikra. A DCE for OS/2 ügyfél- és

kiszolgáló funkciókat egyaránt kínál. Szintén terveik között szerepel, hogy integrálják a LAN Server 3.0-t és az OS/2 DCE-t, és képessé teszik az együttműködésre a Novell NetWare-rel. Készülnek arra is, hogy az MVS és az AS/400-as platformokon ugyancsak elérhetővé tegyék a DCE-kiszolgáló szolgáltatásokat, a Windowst pedig ügyfélfunkciókkal látják el. Júniusra várható a program piaci megjelenése. (További híreinket a 22-23. oldalon olvashatják.)

Nemzetközi informatikai hetilap

Főszerkesztő: Mester Sándor
Főszerkesztő-helyettes: Kenczler Mihály
Főmunkatárs: Dalicsék István
Váncsa István
Szerkesztő: Horváth Miklós

Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Kiadó: Bíró István, a kft. ügyvezetője
Műszaki vezető: Mészáros Tibor

A kiadó és a szerkesztőség címe:
Budapest 1., Márvány u. 17.
Telefon: központ: 156-3211; közvetlen:
156-8291, 156-5691, 156-0337, 156-2967
telefax: 156-9773
Levél cím: 1536 Budapest, Pf. 386

Szerkesztés és formakészítés:
IDG Formakészítő Üzem
Vezető: Nemess József

Nyomja: a Ságvári Nyomda
Budapest XIII., Váci út 73.
(92.1038)

Felelős vezető: Szilágyi Tamás igazgató

A szerkesztőség munkatársai:
Kliment Emília (K. E.)
Mess József (M. J.)
Móráy Gábor (M. G.)
Révész Gábor (R. G.)
Tihanyi László (T. L.)
Zimányi Katalin (Z. K.)

Szerkesztőségi titkár: Selmecei Péterné

A felkérés nélkül beküldött kéziratokat szerkesztőségünk a lehetőségek szerint gondozza. Lapunk bármely részének másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

Tipográfia, hirdetésgrafika:

IDG Grafikai Stúdió
Művészeti vezető: Lévai András
Munkatársak:
Kalocsai Dórá Vilma
Radnóti Agnes
Székelyhídi Ilona
Varga László

Fotó: Csorba Gábor

Hirdetések felvétele:

IDG Kereskedelmi Iroda
Budapest 1., Márvány u. 17. em.
Levél cím: 1536 Budapest, Pf. 386.
Telefon/telefax: 175-0191

Irodavezető, olvasószerkesztő: Egyed Zsóka

Szerkesztőségünk a lapban közölt hirdetéseket a lehető legnagyobb körültekintéssel gondozza, de a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

HU ISSN: 0237-7837

Terjeszti a Magyar Posta, az EXTRA-HÍR, valamint számítástechnikai szaküzletek. Előfizethető a Kiadónál (IDG Lapkiadó Kft. 1536 Budapest, Pf. 386) — közvetlenül postautalványon, valamint átutalással az IDG MKB 203-28016 pénzforgalmi jelzszámra. Külföldön terjeszti a Kultúra Külföldi Kereskedelmi Vállalat (H-1389 Budapest, Pf. 149). Megjelenik minden kedden. Egy szám ára 64 Ft. Előfizetési díj egy évre 3254 Ft. fél évre 1627 Ft. negyedévre 813 Ft.

A Computerworld-Számítástechnika az IDG Communications céghez, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhoz kapcsolódik. Az IDG Communications több mint 186 kiadványt jelent meg közel 60 országban. A kiadó sajtótermékeit havonta mintegy 30 millióan olvassák. Az IDG Communications tagvállalatai valamilyen formában hozzájárulnak az IDG hírszolgáltatáshoz, amely online módon, naponta szolgáltatja a nemzetközi számítástechnikai híreket.

Az IDG fontosabb kiadványai:

Anglia: Lotus, Macworld, PC Business World
Ausztrália: Computerworld/Australia,
Australian PC World, Macworld
Ausztria: Computerwelt Österreich
Dánia: Computerworld Danmark,
PC World Denmark
Egyesült Államok: Amiga World,
Computerworld, Digital News,
Federal Computer Week,
Focus Publications, InfoWorld,
Macworld, Network World, NeXTWORLD,
PC World, Publish!, PC Letter
Finnország: Mikro, Tietoviikko
Franciaország: Le Monde Informatique,
Distributive, InfoPC,
Télécoms International
Hollandia: Computerworld/Netherlands,
LAN Magazine
Japán: Computerworld/Japan
Kína: China Computerworld,
PC World China
Norvégia: Computerworld/Norge,
PC World Norge
Németország: Computerwoche,
PC Welt, Run, Information Management,
PC Woche
Olaszország: Computerworld Italia
Spanyolország: Computerworld España,
PC World, Publish
Svájc: Computerworld Schweiz
Svédország: Computer Sweden,
MikroDatorn, Svenska PC World
Független Államok Közössége: CADWorld,
Computerworld

Trimble GPS Magyarországon

Élvonalbeli GPS-megoldásokat (Global Positioning System — műholdak segítségével végzett nagy pontosságú földrajzi helyzetmeghatározás) gyártó cég az egyesült államokbeli, sunnyvale-i Trimble Navigation. (A térinformatika és a távközlés frigyéből született csúcstechnikáról legutóbb tavalyi 30. számunkban írtunk.) Leányvállalatától, a kizárólagos európai felelősségű Trimble Navigation Europe Ltd.-től (Hook, Nagy-Britannia) a tavaly több

Kétfrekvenciás Trimble GPS-vevőberendezés

Geodetic Surveyor II típusú, kétfrekvenciás vevővel rendelkező mozgóállomást vásároltak magyar cégek, intézmények, a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalaton (BGTV), illetve az azzal együttműködő kizárólagos magyar Trimble-disztribútoron, a Bekes Kft.-n keresztül. Helymeghatározásra a kárpótlással kapcsolatos földmérési munkák támogatására, elsősorban az úgynevezett negyedrendű geodéziai alappontsűrítés munkálataihoz van szükség.

Korábban geodéziai tevékenységben már használták nálunk a Trimble-féle GPS-eszközöket. A legújabb beszerzések a kárpótlással kapcsolatos tavalyi FM-tendertől kaptak lendületet, minthogy a Kárpótlási Törvény értelmében már 1992 végéig (1994–95 helyett) el kellett végezni a negyedrendű alappontsűrítést, majd folyamatosan a licitekhez szükséges adatpontosításokat, hogy alkalmazható legyen az a szoftver, amely az értékarányos területosztást végzi. Magyarországon jelenleg 111 körzeti és 20 megyei földhivatal működik; ezek műszerparkját egészítették ki 93 darab

Wild TC—1010 típusú, Total Station műszerrel, elektronikus teodolitokkal, digitális planiméterekkel, rádiótelefonokkal. Ezekhez járult az FM javaslatára az a 6 darab GPS-műszer, amelyeket páronként a Fejér megyei, a Heves megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok megyei földhivatalnál helyeztek el. Adataikat *Bence István* témafelelős (FM) tájékoztatása szerint AUVA noteszgépekkel dolgozzák fel; elsősorban a földrészelethatárok töréspontjainak koordinátáit határozzák meg ily módon. E sajátos távközlési jellegű eljárás pontossága igen nagy: a kétfrekvenciás geodéziai vevők segítségével — megfelelő mérési technológiát és feldolgozószoftvert alkalmazva — a földrajzi helyzet centiméter pontossággal adható meg.

Szintén Trimble vevőket használ a BGTV, a Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat, valamint a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) Magyarország vízszintes geodéziai alapponthálózatának bővítésében; továbbá a Magyar Honvédség a katonai térképészetben. Pilla-

natyilag összesen körülbelül 20 geodéziai Trimble vevő működik az országban.

Ugyancsak használják Magyarországon a geodéziai vevők elvén működő, de egyszerűbb és kevésbé pontos, viszont igen gyors Trimble GPS Pathfindereket, amelyek segítségével 2–5 méteres pontosság érhető el: információink szerint a Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás négy darabbal rendelkezik; az ezeket használó személyzetet a napokban képezték ki.

A magyar GPS-arszenálban jelen van még néhány Ashtech gyártmányú vevő is (az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet tulajdonában); a Trimble e versenytársa szintén az Egyesült Államokban, sőt: szintén Sunnyvale-ben működik.

Természetesen azokat a kapcsolószoftvereket, amelyek a távközlési módszerekkel nyert adatokat a térinformatikai rendszerekben online módon jelenítik meg — így a GeoResearch Pathfinderre írt GeoLinkjét — már „idomítják” magyar területen is.

Tihanyi László

Matáv

Tenderkörkép

Bár a távközlésfejlesztés nem egyetlen évre szóló feladat, mégis most, az év elején érdemesnek látszik többé-kevésbé összegezni az idénre tervezett nagyobb projekteket. A várható tenderekről Győri Andrást, a Matáv tenderirodájának vezetőjét kérdeztük.

Győri úr elmondta, ez évben is több forrásból finanszírozódnak a Matáv nagyberuházásai. Az alapot a Világbank, az EBRD és az EIB kölcsönei képezik, de a hazai forrásoknak is fontos szerep jut.

Tovább folytatódik a helyi előfizetői hálózatok kiépítését, illetve továbbfejlesztését szolgáló program, amelynek 1993. évi főbb pontjai Szegedet, Nyíregyházát, Debrecent, Szolnokot és Győrt érintik. Sor kerül a primer körzetek fejlesztésére is, itt az esedékes két terület: Veszprém és Észak-Balaton, valamint Kaposvár körzete. A hálózatfejlesztést és a primer körzetek fejlesztését célzó projekteit már a Világbankkal egyeztetik, mondta Győri úr. Az Erzsébet központ előfizetői hálózatbővítő munkáit az EBRD fedezi, és az EIB kölcsönre alapul a 2. Nemzetközi Távhívó Központ tendere. Ezenkívül természetesen folytatódik az optikai gerinchálózat szerelése és a budapesti átkérő hálózat továbbfejlesztése is. Ez utóbbinál optikai és mikrohullám-alapú átviteli berendezéseket is beépítenek.

A tervek szerint az Eutelsat magyarországi földi állomásának megvalósítását célzó pályázat, valamint egy VSAT HUB állomás tenderének kiírására szintén sor kerül.

A számítógépes hálózatokon alapuló rendszerekre kiírt pályázatok közül az országos tudakozórendszer, amely a jelenlegi több különálló részből összetevődő alkalmazást hivatott felváltani, valamint az elektronikus üzenetkezelő rendszer tendere emelhető ki.

Nagy valószínűséggel kettéválik a műszerpark modernizálását célzó pályázat. Első lépcsőben a sürgősebb eszközök kerülnek sorra, míg valamivel később következik a korszerűsítéshez, üzemvitelhez szükséges műszerek beszerzése. Szintén idén jelenik meg az országos mérőhálózat (többek között vonalminőségvizsgáló, próbahívó berendezések) pályázata.

R. G.

A HRP Consultants S.A.L.R.
mint exclusive distributor bemutatja

LC24-100

ÚJ!

- 24 tűs
- 240 karakter/s sebesség
- 16 kilobájt puffer
- 5 beépített LQ font
- Sűrített adat mód (CDM)
- Grafikus üzemmódban 360x360 pont/inch felbontás
- Opciók:
automata lapadagoló
párhuzamos/soros átalakító

star
MICRONICS
The Printer Company

HRP Consultants S.A.R.L., Jersey

Képviselet és bemutatóterem:

1051 Budapest, Nádor u. 32.

Telefon: 112-0078, 132-7534 Telefax: 131-8177

Szerviz: 1051 Budapest, Nádor u. 32. Telefon: 131-3980 Telefax: 112-1911

PLANTRADING Kft.

1132 Budapest, Gyöngyház u. 10. Telefon: 149-1740 Telefax: 178-4067

Megbízhatóság kedvező áron!

Számítógépek és winchesterek árai (Ft/db)

Alapkonfiguráció: Baby-/minitorony-ház + tápegység, alaplap, multi I/O (HDC/FDC/2s/1p), 1,2 MB-os FDD, 102 gombos billentyűzet

	1-19	20-vagy viszonteladói
ComTrad 386SX/25 számítógép (USA) - 25 MHz, 2 MB RAM	38600	37500
ComTrad 386/40 számítógép (USA) - 40 MHz, 4 MB RAM, 64 kB cache	51400	50100
ComTrad 486/33 számítógép (USA) - 33 MHz, 4 MB RAM, 256 kB cache	93800	91300
- VGA kártya + 14" VGA monochrome monitor	13900	13500
- SVGA kártya + 14" SVGA color monitor	30100	29300
- QUANTUM ELS 42AT, 42 MB-os, 19 ms-os (AT-sínes)	17900	17400
- QUANTUM ELS 85AT, 85 MB-os, 17 ms-os (AT-sínes)	24900	24300
- QUANTUM ELS 127AT, 127 MB-os, 17 ms-os (AT-sínes)	30500	29700
- QUANTUM LPS 240AT, 240 MB-os, 15 ms-os (AT-sínes)	51800	50400

STAR nyomtatók árai

	18800	18300
- LC-20 (9 tűs, A/4)	28300	27500
- LC-200 (9 tűs, A/4, mono/color)	30300	29500
- LC-15 (9 tűs, A/3)	31700	30800
- LC 24-20 (24 tűs, A/4)	47300	46000
- ZA-250 (9 tűs, A/3, mono/color)		

Fenti áraknak áfa nélküli irányárak!

04061

Informatika a Mérnöktovábbképzőben

Európában először a budapesti Műegyetemen folyt szervezett formában mérnöktovábbképzés. 1939. július 20-án a vallás- és közoktatásügyi miniszter többéves előkészítés után aláírta a Mérnöki Továbbképző Intézet létrehozásáról intézkedő rendeletét. 1941 tavaszán az intézmény megkezdte működését. Azóta megszakítás nélkül, országos hatáskörrel szervezi a felsőfokú műszaki végzettségűek szakosító és továbbképzését. **Bakonyi Tamás**, a BME Mérnöktovábbképző Intézet igazgatóhelyettese tájékoztatta lapunkat az intézet jelenlegi helyzetéről és a nemsokára induló tavaszi félév informatikai vonatkozású tanfolyamairól (jelentkezési határidő: február 12.).

Évente mintegy százötven tanfolyamot indítanak az utolsó tíz év adatai szerint, s ezeken általában 4500-5000 (jobbára mérnök) hallgató vesz részt. Emellett rendszeresen szerveznek oktatást külföldiek részére (az intézmény számos nemzetközi szervezetnek tagja), valamint aktívan részt vesznek a magyarországi szakemberképzést segítő pályázatok lebonyolításában. Az intézet önálló gazdálkodást folytat, 1991-ben az oktatásszervezésből és oktatásból származó bevétel ötvenmillió forint volt.

Legyen szó bármely mérnöki szakterületről: alig van tanfolyam, amelynek ne volna informatikai vonatkozása. Maga a közvetlen informatikai képzés két területen folyik: az egyik az „általános” számítástechnikai tanfolyamok köre, a másik a kinevezett oktatóközponti tevékenység.

Nemcsak mérnöknek

Mindig lényeges kérdés a tanfolyamok témája. Az intézmény munkamódszerére jellemző, hogy folyamatos kapcsolatot tart a műszaki felsőoktatásban, a kutatásban és a piaci környezetben dolgozó szakemberekkel. Tőlük származik a témajavaslatok egy része, amit azután az érdeklődés felméréssel kiegészítenek. Az intézetben nem dolgoznak főállású tanárok; minden tanfolyamhoz a témában elismert szaktekniciákat keresnek, és kérnek fel előadónak.

Rendkívül széles skálán mozognak az általános számítástechnikai tanfolyamok. Az alapfokú PC-kezeléstől kezdve itt minden megtalálható. E témakörben egyébként — csoportos igény esetén — különleges kívánságoknak is eleget tesznek (például intenzív hétvégi tanfolyamot tartanak). Manapság a hálózati kérdésekkel, illetve a Windowszal foglalkozó kurzusok állnak az érdeklődés középpontjában, ami nem csoda, hisz e két témakör nem csak Magyarországon számít slágernek. Persze, az alkalmazásokon túl más szakemberek számára is tartogatnak csemegét. Bekerült a tematikába a háromrészes Oracle-tanfolyam (alapismeretek, adatbázis-adminisztrátori ismeretek, fejlesztői ismeretek) olyan előadókkal, mint például **Sipeki József** a Bankorg Kft.-től.

Novell és Lotus

Többéves, eredményes oktatómunkája tette lehetővé a Mérnöktovábbképző Intézet számára, hogy két neves számítástechnikai világcégnek is a magyarországi oktatóbázisa legyen. A Walton Kft., a Magyarországi NetWare Felhasználók Egyesülete (HNUG), a Mérnöktovábbképző és a Novell Düsseldorf részvételével 1991-ben indult együttműködés eredményeképpen az elmúlt évtől az intézetben hivatalos Novell-oktatóközpont működik. Tematikáját, a segédleteket és a tankönyveket a No-

vell szakértői állították össze. Elsősorban azok felkészítésében segítenek a kurzusok, akik CNA (Certified NetWare Administrator), CNE (Certified NetWare Engineer), vagy CNI (Certified NetWare Instructor) fokozatot szeretnének elérni. Az egyes tanfolyamok egymásra (is) épülnek, s a vizsgaeredményt nemzetközileg nyilvántartják és elfogadják. Így a magyar szakembereknek olyan világszerte elismert bizonyítvány megszerzésére nyílik lehetőségük forintért és itthon, amelyért korábban — jóval borsosabb áron — külföldre kellett utazni. A Novell-vizsgák egyébként tesztrendszerben, számítógép segítségével folynak. A DRAKE Training and Technologies telepítette az oktatóközpont gépére a Novell részére kidolgozott számítógépes programrendszerét. Természetesen angol nyelvű a vizsga (némi könnyebbség, hogy a tesztek feleletválasztásos-

sak), és — leendő vizsgázók, figyelem! — egy részük adaptív elven alapul. Ez azt jelenti, hogy a további kérdések a választól függenek. Tavaly egyébként mintegy húszan (eddig összesen körülbelül ötvenen) tettek sikeres CNE vizsgát. Őket a Novell különböző módon támogatja (például információkat szolgáltat nekik). A világcég szeretné elérni, hogy nálunk is valamennyi Novell-partner legalább egy vizsgázott szakemberrel rendelkezzen.

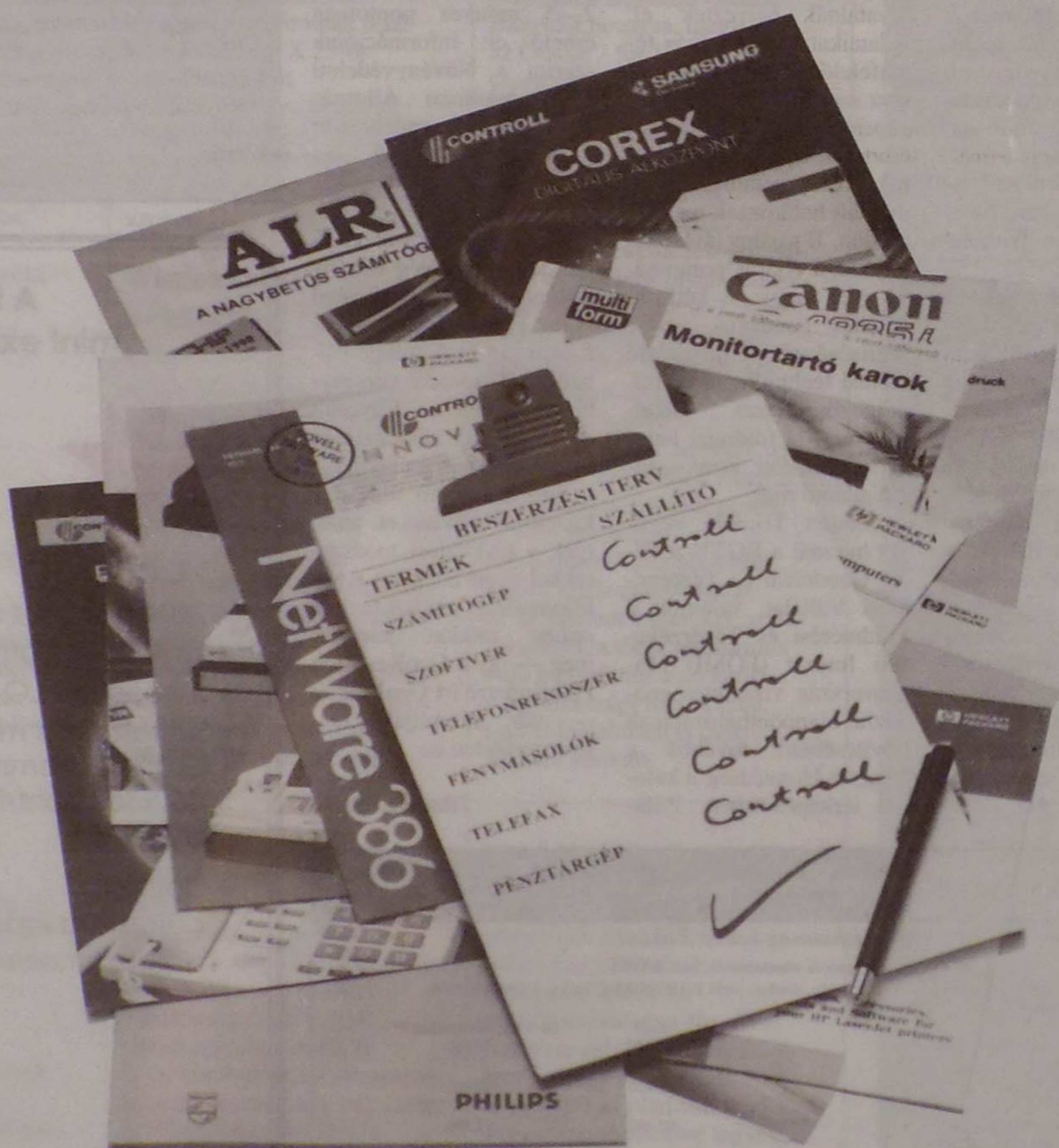
Úgyszintén jelentős erőfeszítéseket tesz a Lotus, magyarországi üzleti kapcsolatainak kiépítése végett. Ennek érdekében 1992. július 1-jétől megkezdte működését a Lotus-oktatóközpont is az intézet kebelében. Az intézmény tapasztalt oktatókkal, technikai eszközökkel szolgál; a Lotus pedig átadja oktatási anyagait és legújabb információit, továbbá állandó konzultációs lehetőséget nyújt.

Az informatika oktatásának különben sarkalatos kérdése az infrastruktúra. A Mérnöktovábbképző Intézet e szempontból megfelelően el van látva. Három számítógépterme van, az elsőkben tízennégy önálló 286-os AT található. A második és a harmadik teremben hálózatban működnek a gépek: a második terem tizenhat AT-jét a Supra Kft. segítségével kötötték Ethernet hálózatba; Novell-oktatóközpontként pedig a harmadik terem szolgál, tíz 386-os munkaállomással. A két hálózat közös 486-os (50 megahertz, 1 gigabájt háttértár) kiszolgálója az egyetemi hálózatnak is része. Mivel az oktatásban ugyancsak egyre nagyobb szerepet kapnak a nyílt rendszerek, úgy tervezik, hogy ebben az évben a régi, önálló gépeket UNIX oktatására alkalmas hálózatra cserélik.

Dalicsek István

A TELJESSÉG IGÉNYÉVEL

CONTROLL - EGYETLEN A SOK KÖZÖTT

CONTROLL ELEKTRONIKAI ÉS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1091 Budapest, Üllői út 101.

Telefon: 133-5960 Telefax: 133-7392 Telex: 20-2535

Kontrax-szoftver

Alakváltozások

Elindul-e ismét egy magyar szoftver, az ArchiCAD és a Recognita után, a világsiker felé? E kérdésre a portugál származású kanadai állampolgár, *John Ribeiro*, a Kontrax Irodatechnika Rt. Kanadában bejegyzett cégének főnöke igennel válaszol. A Kontrax Canada, Inc. legutóbb a Las Vegas-i őszi Comdexen is bemutatkozott, nagy érdeklődéstől kísérve, saját fejlesztésű szoftverével. „Saját”, azaz magyar: három magyar szoftverfejlesztő (*Kovács Imre, Valiczky Tamás, Krajcsik Zsolt*) dolgozta ki az Amorphot. A fejlesztést a Kontrax Holding egyik cége, a Kozmo finanszírozta.

A csomag a mai videovilágban igen népszerű effektust állít elő. Olvasóink között bizonyára sokan vannak, akik emlékeznek egy bizonyos *Michael Jackson* videoklipjére, a *Black or White*-ra, amelynek végén arcok tűnnek egymásba, lélegzetelállítóan valóságosan. Mintha a Teremtő gyúrná a szemünk előtt újra és újra a masszát, mérő elégedetlenségéből.

Ezt tudja a Kontrax terméke is, csak riválisainál sokkalta elérhetőbb áron és még el-

érhetőbb számítástechnikai környezetekben. Januártól piaci termék az Amorph, vagyis megvásárolható a Silicon Graphics gépeire (Amorph SGI — 3800 amerikai dollár), DOS-os PC-kre (Amorph PC — 2400 dollár) és a Windowszal felszerelt PC-kre (Amorph Windows — 2200 dollár). Ez utóbbit az amatőr videósoknak szánták, de készül a profi windowsos változat is. (A csomagokat hardverkulcsos védelemmel óvják a szoftverkalózkodók ellen: a védelem is saját fejlesztés.)

Az alakokat, például arckat gyorsan és lágy átmenettel, képpontról képpontra átférmáló szoftver futtatásához PC-ken mindössze 386SX-es processzorra van szükség, továbbá 2 megabájt RAM-ra és persze, mozgóképekről lévén szó (kockánként megabájtnyi a tárigény), hatalmas háttértárra — magyarázza *Ribeiro* úr, és hozzáteszi: „Maga a program mindössze 500 kilobájtot foglal el!”

Kész a termék bevezetésének stratégiája. A Kontrax elsősorban OEM-szerződések keretében, tehát más csomagokba beépítetten kívánja ér-

tékesíteni az Amorphot (több neves szoftverkiadó céggel is folytatnak erről tárgyalásokat). Második lehetőség a nagy disztribútorokkal való együttműködés, a harmadik pedig a nagy vevők közvetlen kiszolgálása.

Még alig száradt meg az Amorph dobozain a nyomdafesték, de már tudni lehet, mi lesz a Kontrax következő szoftverterméke. „A 3 és 7 év közötti gyerekek oktatásában hoz majd forradalmi változást a Kontrax szegedi fejlesztőcsoportjának alkotása” — mondja a Kontrax Canada főnöke, aki szerint Magyarországon nagy lehetőségek rejlenek még a szoftveriparban.

Úgy tűnik, hogy a Kontrax Irodatechnika *Andreas Kémi* által beindított, a Victor, később a Grid gépeire, valamint a svéd SCALA szoftverrendszerre alapuló számítástechnikai ágazata újabb irányra talált. *Jobbágy László*, a számítástechnika nyáron kinevezett főnöke a saját szoftverfejlesztést és -értékesítést is igen fontos működési területnek tartja.

Mester Sándor

Megjelent az Alaplap januári száma

A PC orvosi alkalmazásával 16 oldalas összeállításban foglalkozik az Alaplap januári száma. A szerzők sikraszállnak az egységes egészségügyi szoftverszabványok megteremtéséért, mert ezen a területen az alrendszerek összekapcsolhatósága vagy az adatbank gyors elérhetősége szó szerint életbevágóan fontos. Mindez azonban megvalósíthatatlan mindaddig, amíg a szoftveres cégek saját ízlésük szerint írják a programokat, vagy a megrendelők ezerféle „eredeti ötletet” építik be azokba. Egy közösen létrehozott szabványrendszerhez kellene igazodniuk, mert csak akkor érhető el, hogy „az X cég kardiológiai rendszerével létrehozott adatbázis kezelhető, feldolgozható legyen Y cég betegnyilvántartó rendszere segítségével”.

A Tudástechnológia rovat a mesterséges intelligencia kutatásának egyik igen érdekes területét mutatja be. A decemberi számban közölt első rész az alapfogalmakat ismertette, és példákat mutatott be az „aggyal analóg működést” szimuláló rendszerekből, a mostani cikk pedig három tipikus neuronháló-modellről nyújt áttekintést: a Hopfield hálóról, a back propagation algoritmusról és a Kohonen-térképről.

Szintén egy decemberben elkezdett témát folytat, és a „kontrollprogramokat kontrollálja” a Kommunikáció rovat. A tesztelt szoftverek: Commute 1.1, CO/Session 6.01, Cross+ Touch 2.6, Doorway 2.20, Norton pcAnywhere, ReachOut 2.1, Remote2 2.1, Takeover 2.02.

A lemez mellékleten, eyebekek között, ismét több példaprogram szerepel a tárgyorientált programozásról szóló cikksorozathoz — forráskódban; egy készlet a batch-programíráshoz; egy lottótippgyártó; továbbá egy illusztráció a Borland C++-ról a főlapban írt hibajelentéshez.

Az Alaplap a Közkincs rovatban és a mágneslemez mellékleten is rendszeresen foglalkozik a shareware programokkal; újdonság, hogy e számtól kezdve a SolarSoft programkönyvtár ismertetői szintén a lemez mellékleten található meg.

Folytatás az 1. oldalról.

Telik a BS

Egy 15 négyzetméteres egységstand ára, teljes szolgáltatással (építve, szőnyegezve, elektromos bekötéssel, alapbútorzattal, fríz felirattal stb.) 270 ezer forint. Székelyné elmondta: minden magyarországi pénztintézet (bank, OTP-fiók, takarékszövetkezet stb.) vezetőjének 5 ingyenes belépőt küldenek, s ha ennyi nem elegendő, ezen intézmények dolgozóinak további belépőket is postáznak. „Akciónknak az a célja, hogy minél több, a témában érintett szakember látogasson el a rendezvényre” — mondta. Előreláthatólag több mint 3000 szakember lesz kíváncsi az idei Banktechre.

M. S.

K&Szo Kft.

1055 Budapest V., Falk Miksa utca 6.
(volt Néphadsereg utca)
Telefon/Telefax: 111-8268 Telefon: 132-8717

WordPerfect 5.x-, MS Word 5.x- és MS Works-felhasználók, figyelem!

TrueType for DOS (35 magyarított, Win. 3.1-ben is használható fontkészlettel!)
Skálázható, árnyalható, raszterezhető betűk minden printerre! 9900 forint
WinFax Pro 3 (karakterfelismerő programmal, látványos faxelőlap-tervezővel)
Bármilyen faxkártyához, mint virtuális printer 12000 forint
Turbo Pascal 7.0/Borland Pascal with Objects 14000/27000 forint
MS Visual BASIC for DOS Prof. Kit Comp. Upgr. 27900 forint
MS Visual BASIC for DOS Comp. Upgr. 14900 forint
MS Project for Win. 3.0 Comp. Upgr. 22000 forint
MS Excel for Win. 4.0 Comp. Upgr. 18900 forint
MS Word for Win. 2.0 Comp. Upgr. 18900 forint

Egyszer fenn, egyszer lent... Európában

MS Flight Simulator 4.0 4900 forint
MS Flight Simulator Scenery & Aircraft Designer 3800 forint
MS FS4-kiegészítés: Európába, benne 60 magyar reptérrel 3600 forint
AutoMap Europa Road Atlas (nemcsak Magyar Út) 12000 forint
MS Works 3.0 for DOS 11900 forint
MS Office 3.0 f/W (Excel 4, WinWord 2, Powerpoint 3, Mail) 64000 forint

Továbbá szaküzletünkben POLAROID és 3M monitorszűrők és tisztítószerük, magyar és angol nyelvű számítástechnikai szakkönyvek, minőségi egerek, PC-s játékprogramok, hangkártyák széles választéka.
Speciális AMI alaplapok és ATI videokártyák, SCSI CD-olvasók, nagy kapacitású winchesterek értékesítése minta alapján.
Comp. Upgr. = áttérés valamely konkurens termékről kedvezményes áron!
Böngéssze legfrissebb, 93-as demo- és ár-, valamint shareware-katalógusunkat mágneslemezen (40, illetve 200 forint)!

A fenti árak a 25%-os forgalmi adót nem tartalmazzák.

04028

Számítógép konfigurációk:

1113 Bp., Laufenauer u.10. T: 165-8786
T+F: 166-1734
7634 Pécs, Cseralja u.17. T+F: (72)26974

BABY Digit ház, 1,2 FDD IDE+2S/P/G kártya, 101BitL	MONO 14"			Mono VGA (256KB)			SVGA (512KB)		
	40 HD	80 HD	120 HD	40 HD	80 HD	120 HD	40 HD	80 HD	120 HD
286-12/16MHz, 1 MB	45.000	48.800	53.000	48.500	52.300	56.500	64.300	68.100	72.300
286-20 MHz, 1 MB	48.900	52.600	56.900	52.400	56.200	60.400	68.200	71.900	76.200
386SX-33 MHz, 1 MB	53.800	57.600	61.800	57.400	61.200	65.400	73.200	76.900	81.200
386SX-33 MHz, 2 MB	57.800	61.600	65.800	61.300	65.100	69.300	77.100	80.900	85.100
386SX-33 MHz, 4 MB	62.700	66.500	70.700	66.300	70.100	74.300	82.100	85.800	90.100
386DX-40 C128, 1 M	63.100	66.900	71.100	66.700	70.500	74.700	82.400	86.200	90.400
386DX-40 C128, 2 M	67.100	70.800	75.100	70.600	74.400	78.600	86.400	90.200	94.400
386DX-40 C128, 4 M	72.000	75.800	80.000	75.600	79.400	83.600	91.300	95.100	99.300
486DLC-33 C64, 2 M	83.300	87.000	91.300	86.800	90.600	94.800	102.600	106.400	110.600
486DLC-33 C64, 4 M	88.200	92.000	96.200	91.800	95.600	99.800	107.500	111.300	115.500
486DX-33 C256, 4 M	111.300	115.100	119.300	114.900	118.700	122.900	130.700	134.400	138.700
486DX-50 C256, 8 M	139.800	143.600	147.800	143.400	147.200	151.400	159.100	162.900	167.100

Az árak áfa nélkül értendők, készpénz fizetés mellett, 12 hónap garanciával. (NAPI ár!)

04033

Fejcsérés támadás

Megszoktuk már, hogy év elején személyi változásokról kapunk híreket, de ami most tapasztalható, az felülmúl minden előzetes várakozást. Az IDG hírszolgálatunk ontja az információkat, tessék csak e lapszámunk utolsó oldalpárjára lapozni. A világ vezető cégei „fejcsérés támadásokkal” igyekeznek jobb piaci pozícióhoz jutni. Kolléganóm, Zimányi Katalin csokorba szedte az idevágó sztorikat: így egybegyűjtve azt sugallják, hogy 1993 különleges esztendőnek ígérkezik.

Általában nem az az érdekes, ami a kommunikációban áll. Azokra a kérdésekre ugyanis, hogy valaki miért éppen ahhoz a céghez távozott, avagy miért hagyta faképnél azt a vállalatot, amelyet éveken, esetleg évtizedeken át hűségesen szolgált, a nagy nyilvánosság előtt többnyire sablonos válaszokat adnak az érintettek. Szépen becsomagolják mondandójukat, s csak igen ritkán hivatkoznak, teszem azt, személyi ellentétekre. Leggyakrabban azt válaszolják, hogy az új környezet a réginél nagyobb lehetőségekkel kecsegtet.

Rendhagyó esetek is előfordulnak, ilyen például az, amelyik Larry Michels távozásához vezetett. Az SCO 61 esztendősi alapító elnöke, aki az 1991-es őszi Comdexen exkluzív nyilatkozatot adott lapunknak, nem jószántából hagyta ott cégét. Őt nőnemű alkalmazottja összefogott ellene, azt állítván, hogy 1991 óta, a munkahelyen Michels úr rendszeresen tapizza, meg erőszakkal csókolgatja őket, továbbá ajánlatokat tesz nekik. Noha az SCO első embere magát ártatlannak vallja, ennek ellenére úgy vélte, jobb, ha távozik, mondván: „Túlsgósan súlyosak voltak a vádak.”

Az idősebb generáció nem bírja a gyűrődést, nehezebben alkalmazkodik a változó körülményekhez, mondhatnánk könnyedén. Ezt látszik igazolni, hogy a Bush-éra korosabb fői közül többen is kiszállnak a buliból: nem tudnak, vagy nem akarnak együttműködni Clintonnal. Ugyanakkor van, aki rég visszavonult, de most újra aktivizálja magát (a három éve nyugdíjas Kaspar Cassaniit Akers visszahívta az IBM-hez).

Mint említettem, a távozások, átigazolások okai, legalábbis ami a hivatalos kommentárokból kiderül, nem valami izgalmasak. Elfedik az igazi indokokat, ez persze érthető is: kilépni tudni kell. Elegánsan és nyugodtan (vagy ezt mímelve) illik ezt megcselekedni, mert egyebek mellett az új helyről is figyelik, miként záródik a kapu a távozó mögött.

Javában rajzoltak külföldről a személyi hírek, míg itthon csend honolt a végeken. Január 12-én tört meg a jég. Előző számunk címlapján adtuk közre, hogy a Microsystem Rt. elnöke, dr. Vadász Péter lemondott, s elnök-igazgatóként (tiszteltbeli elnökként) továbbra is az igazgatóság tagja marad. A részvénytársaság operatív irányítását mostantól, elnöki pozícióban Schreiber Tamás végzi majd.

Mint ismeretes, a Microsystem alapító tulajdonosai még a vállalkozás indulásakor megegyeztek abban, hogy öt évente váltják egymást a vezető poszton. Vadász úr volt az utóbbi öt esztendő, így hát elérkezett az őrsváltás ideje — így szól a hivatalos közlemény. E sorok írója úgy véli, hogy lezárult egy szakasz a Microsystem és Vadász Péter életében. Vadász úr valószínűleg egyéb vállalkozások (lásd Centrum) élén és a politikában is sikert szeretne aratni.

Arról értesültünk, hogy személyi változás történt a Műszertechnikánál is. Közvetlenül az elnöklő Széles Gábor alatt mozdult meg valaki. Héjj Tibor, a Műszertechnika Holding Rt. vezérigazgató-helyettese, az igazgatótanács tagja, egyben a cég tulajdonosa mint munkavállaló távozik. Továbbra is tagja marad az igazgatótanácsnak, de februártól egy általa alapított kft. ügyvezető igazgatójaként tevékenykedik. Új cége tanácsadással segíti majd a Műszertechnikát és a Videotont — eképpen lehetne megfogalmazni a hivatalos verziót.

Héjj úr esetében nem könnyű rálelni a belső indítékokra. Úgy sejtem, szakmánk egyik kimagasló képességű menedzsere nem helyeselt mindent, ami az utóbbi egy-másfél esztendő során a Műszertechnikában és annak vonzáskörzetében történt.

Az efféle feszültségekre is bőven akad példa, bárhol a világon.

Mester Sándor

PC World — január

Visual Basic — Programozói Verseny

A jelentősebb gyártók általában a Comdexen rukkolnak ki legújabb termékeikkel; ezekből nyújt át egy csokorra valót a januári PC World Újdonságok rovat.

Decemberi számában mutatta be kiadónk havi magazinja az új termék kategória szabványteremtő képviselőjét, a HP LaserJet 4-et, amelyet ezúttal a gomba módra szaporodó vetélytársakkal vet össze (a cikk címe: Az új generáció). A mezőny a csúcsmínőségű irodai lézernyomatók színe-javát tartalmazza: a valódi 600 dpi-s NewGen Systems TurboPS/660-astól a Compaq Pagemarq 15-ösén át az Okidata OL810-eséig. A LaserJet 4 nyerte el a Legjobb Vétel címet. Ezzel a titulussal büszkélkedhet a Compaq Pagemarq 20-as is, amely kiemelkedő teljesítményével, nagy kapacitású papírtálcáival és közvetlen hálózatra kapcsolódási lehetőségeivel a hálózati nyomtatók számára állít fel új követelményszintet.

A Lódd ki a hibát című írás

áttekinti a Windows 3.1 leggyakrabban előforduló hibáit, és közli behatárolásuk, illetve elhárításuk módját. Remélhetőleg mindazok, akiknek eddig csak bosszúságot okozott a Microsoft grafikus felhasználói felülete, e cikk elolvasása nyomán ráncba tudják majd szedni a rakoncátlankodó programot, és végre élvezni fogják annak felhasználóbarát szolgáltatásait.

Régi adósságot törleszt a most induló PC-piac című rovat, amelyben teljes számítógép-konfigurációk, részegységek, perifériák és PC-s szoftverek árai olvashatók; minden hónapban más és más termék kategória kerül majd terítékre. A januári szám, Ott ahol a 6-os megáll... című összeállításában a 386SX és az ennél fejlettebb processzorok köré épülő, „Windowsra termett” PC-k (köztük a sebességbajnok, 66 megahertzes 486DX2-esek) hazai kínálatából kapunk ízelítőt.

A januári PC World, amely egyéves fennállását ünnepli, Visual Basic — Programozói Ver-

seny '93 címmel vetélkedőt hirdet meg. A magazin 25. oldalán olvasható felhívás szerint 100 ezer forint készpénzt kap az a programozó, akinek Visual Basic for Windowszal készített szoftvere az első helyen végez.

(A versenyfelhívás lapunk 12. oldalán olvasható.)

Februári Lotus-nap

Lotus-in-Business címmel tart február 12-én szemináriumot a Lotus. A magyar disztribútorok és dealerek közreműködésével megtartandó előadás-sorozat a Thermál Hotel Aquincum szállodában kerül sor. A szemináriumra a rendezvényt szervező hazai disztribútoroknál, a Duna Elektronikánál és a Waltonnál, valamint a dealereknél, az SZKI-nál és a KFKI Számítógép-hálózatok Kft.-nél lehet jelentkezni.

Új év, új cégér

Részben megváltozott a Softinvest Jászai Mari téri bemutatótermék felirata, a tulajdonos neve mellé — bár még csak ideiglenes formában — a Szoftver ABC neve is felkerült. A változás okairól Faludi Lászlót, a Softinvest vezérigazgatóját kérdeztük.

„Változást terveztünk idén a kiskereskedelmi értékesítés területén — kezdte az új állapot ismertetését Faludi úr. — Ennek jegyében január 4-én egy újfajta konstrukció kipróbálására nyitott ki üzletünk. A dolog lényege az, hogy a Softinvest »élettársi kapcsolat« létesített a Szoftver ABC-vel. Mindkét cégnek komoly hagyományai vannak. Próbaházasságot kötöttünk, amelyben a Softinvest, megtartva szakkereskedői, disztribútori pozícióit és szerződéses kapcsolatait, kiskereskedelmi

tevékenységét a korábban softinvestes Boros László által vezetett Szoftver ABC-vel erősíti meg. Mostantól a kiskereskedelmi tevékenység átkerül a Szoftver ABC-hez. A bolt vezetője pedig Boros László lesz, aki a Softinvest kereskedelmi igazgatójaként a kiskereskedelmi tevékenységért is felelős. Természetesen, mivel a vevőt csak a megoldás

érdeklő, korábbi hagyományainknak megfelelően hardverkapcsolatainkat is fenntartjuk. Kiegészítőként pedig megmarad a kellékértékesítés is.”

Az árbevételről szóló kérdésünkre Faludi úr elmondta, hogy a Softinvest idei 100 millió forintos árbevételi tervéből 60 millió forintot a kiskereskedelemnek kell teljesítenie.

Révész Gábor

Változás az ITB élén

Személycsere történt az Informatikai Tárcaközi Bizottság (ITB) élén. Garab Kingát Horváth János váltotta föl, aki korábban a Belügyminisztérium Informatikai Főosztályának főosztályvezető-helyettese volt. Horváth úr új pozíciói: a Miniszterelnöki Hivatal kormányfőtanácsosa és az ITB titkára.

M. S.

Januárban jelenik meg a

BORLAND

világhírű programnyelvének új változata

a

TURBO PASCAL 7.0

Keresse a viszonteladóknál!

1137 Budapest,
Radnóti M. u. 9.

Telefon: 131-8102,
111-5263
Telefax: 111-2646

01009

AUVA

- AUVA 386DX-40
- 4 MB RAM
- 64 kB cache
- 1,44 MB-os FDD
- alaplapon VGA (1024x768, 512 kB-os) vezérlő
- 2 soros/1 párhuzamos port
- SLIM ház
- mono VGA monitor
- billentyűzet

67.600,-

Áraink az áfát nem tartalmazzák!

makrotrend

ELEKTRONIKAI ÉS
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
SZÖVETKEZET

1143 Budapest, Hungária krt. 65-67.
Telefon: 183-4356 Telefax: 163-7888

04004

2R PERIFÉRIA Kft.

1071. Budapest, Peterdy u. 30.
Tel.: 121-3588, 122-3034. Fax: 142-3308

PROGRAMUNK A MINŐSÉG

COMPAQ

ProLinea 3/25s Desktop

i386SX-25 CPU, 2 MB RAM,
1,44 MB FDD, integrált VGA,
2 soros / 1 párhuzamos / 1 mouse port,
101 g. billentyűzet, slimline ház,
HDD és monitor nélkül.

88.000,- Ft

AST Premium Exec Color Notebook

386SX-25 CPU, 4 MB RAM,
1,44 MB FDD, 60 MB HDD,
1 soros / 1 párhuzamos / ext. VGA port,
VGA COLOR (640x480, 16 szín) display.

299.000,- Ft

Áraink ÁFA nélküliek!

MODEM-választékunkból:

DISCOVERY 2400 H 2400 kártya modem	6 900 forint	DISCOVERY 9632 AM 9600 MNP5 külső modem	54 200 forint
DISCOVERY 2400 HM 2400 MNP5 kártya modem	13 900 forint	DISCOVERY 9632AX 9600 MNP5	
DISCOVERY 2400 CM 2400 MNP5 külső modem	16 900 forint	+ fax külső faxmodem	63 500 forint
DISCOVERY 2400 PM 2400 MNP5 mini modem	14 900 forint	Amerikai US ROBOTICS 14 400 baudos csúcsmodemek	
DISCOVERY 2496 HX 2400 MNP5+FAX kártya		COURIER HST 16 800 Baud MNP5	
faxmodem	21 900 forint	kártya modem	114 900 forint
DISCOVERY 2496 CX 2400 MNP5+FAX külső		COURIER HST 16 800 Baud MNP5	
faxmodem	24 900 forint	külső modem	129 900 forint
DISCOVERY 2496 PX 2400 MNP5+FAX mini			
faxmodem	28 900 forint		

Modemeink garántáltan BUDAPEST B.B.S.-kompatibilisek!

• Kommunikációs programok • Egyedi modemes táv-adatátviteli rendszerek készítése • B.B.S. adattalomsok készítése
Kérésére ismertetőt, részletes árjegyzéket küldünk!

QWERTY

High Tech Kft.

1117 Budapest, Orlyai utca 4. Telefon: 16-63-098, 18-52-687 Telefax: 18-52-687
BBS: 11-87-950 BUDAPEST BBS

NE FELEDJE: Nevünk ott található az Ön számítógépének billentyűzetén is!

44027

Ne dobja ki elhasznált, kiírt, beszáradt festékkazettáit, festékkendőit. Eredeti amerikai „MAC INDER TM” technológiával, eredeti festékekkel, gépekkel, valamint garanciával vállaljuk a Magyarországon forgalomban lévő valamennyi festékkazetta, festékkendő újrafestését, regenerálását. Megrendelhető STANDARD és OCR-kivitelben. Szintén megrendelhető CARBON kazetták újratöltése is. Az általunk használt eredeti amerikai festék környezetbarát, a nyomtatófejbe nem rakódik le, a tük élettartamát nem befolyásolja.

Nagy választékban forgalmazunk márkás, eredeti EMBATEX, FULLMARK, FUJITECH gyártmányú festékkazettákat. Az ismertebb típusokat azonnal raktárról, a speciálisakat, illetve kevésbé elterjedteket katalógus alapján rövid határidővel szállítjuk.

Márkás hardvertermékek importja, kis- és nagykereskedelmi kiszolgálás. Számítógépek és hálózatok tervezése, összeszerelése egyedi igények alapján. Valamennyi számítógép-alkatrész, -részegység megrendelhető. Speciális világítástechnika számítógépes munkahelyekre, irodákba, kórházakba, laboratóriumokba. Amerikai SYLVANIA 6000 K-os napfény fénycsövek importja. Ezen SYLVANIA fénycsövek vibrálásmentesek, energiatakarékosak.

WACH & Son Ltd.

Export-Import Foreign Trade Co

- Festékkazetta felújítása
- Új festékkazetta értékesítése
- Hardvertermékek kiskereskedelme

1093 BUDAPEST IX., Bakáts u. 2/C
Telefon/Telefax: 137-2344 Telex: 22-3756 wach

- Hardvertermékek nagykereskedelme
- SYLVANIA termékek forgalmazása
- PC-k és hálózatok tervezése, összeszerelése

1094 BUDAPEST IX., Tompa u. 24. fszt 14.
Telefon: 134-1347, 133-4371 Telefax: 134-2327
Telex: 22-3756

04059

README.JAN

Speak Hungarian

Havonta összegyűlő naplójegyzetekre támaszkodik induló sorozatunk, amelynek darabjait ezentúl minden hónap utolsó lapszámában, README felcím alatt találhatják meg Olvasóink. A naplóíró, Váncsa István kollégánk és barátunk személyében olyan szenvedélyes számítógéphasználót célszerű maguk elé képzelniük, akinek gyakorlati ismeretei és tájékozottsága is meghaladják a mai felhasználói átlagszintet.

Franciaországban a számítógép franciául beszél, Japánban — most már — japánul, a FÁK-ban fákul. Németországban — magától értetődik, hogy a billentyűzet német kiosztású, és valamennyi német karaktert tartalmazza, Magyarországon viszont még most is el lehet adni angol billentyűzeteket, sőt csaknem kizárólag ilyeneket adnak el, más ugyanis nemigen van. Egyébként tizenöt évvel ezelőtt itt még az írógépek többségéről is hiányzott az Í meg az Ú, nem is szólva az Ő-ről és az Ű-ről, továbbá a Képűjság is svéd karakterkészlettel indult valamikor, s az illetékes, e dolog okai felől kérdeztetvén, a magyar ábécére hárította a felelősséget, s egyidejűleg (burkolt módon bár) perfekt hülyének nyilvánította a riportert, aki egy egzotikus nyelv valószínűtlen karaktereit kéri számon a modern technika olyan csodájától, aminő például a Képűjság.

Ilyen előzmények után és a hazai piac (korábbi) méretei mellett a szoftvermagyarítás mint olyan nem is igen kerülhetett szóba. (Pláne, ha figyelembe vesszük a szakma egy részének bájtalan tulajdonságait is, úgymint kisebbségi komplexusok, szellemi igénytelenség, félalfabetizmus és a laikusok mély megvetése.) Mindezek eredményeképp kialakult egy olyan helyzet, hogy valamely nagy szoftver magyar változatával találkozáskor, az ember tanácstalanul totyog körülötte, nem érti, mi a fene ez az egész, mire jó, hogy kerül ide, és egyáltalán, kell-e ez nekünk.

Csakugyan ez kell nekünk? Kollégáim megvizsgálták a Windows 3.0-hoz készült magyar kiegészítést, de egy idő után kihajították, idegesítette őket. Engem különösebben nem zavart, sőt még most is használok néha egy olyan gépet, amelyen ez a változat fut, nem mondom, hogy tökéletes, de a maga módján még mindig jobb, mint az a termék, amelyhez írták: a billentyűzetmeghajtója, a képernyő- és nyomtatófóntjai nélkülözhetetlenek, a helpje meg olyan, amilyen, úgyse nézek bele soha.

Most már a 3.1-eshez is kapható ugyanez a kiegészítés, korrekt, rendes munka, kár volt belefogni. Itt van ugyanis

a Windows 3.1 kelet-európai változata, s aligha kétséges, melyikük lesz a nyerő.

Először is: a Microsoft magyar Windowsát csak egyszer kell a gépre telepíteni, nem pedig két nekifutásban — először az alapszoftvert, utána meg a kiegészítést. Másodszor: a művelet eleve magyarul folyik. (A „tegye be a következő lemezt” felszólítás például így szól microsoftul: „Helyezze be azt a lemezt, amelynek neve Microsoft Windows 3.1, 4-es lemez, a meghajtóba, aminek jele B:.” Érzésem szerint a program magyarítói dicséretes buzgalommal nézik a miniszterelnök tévéinterjúit.) Harmadszor: a Windows a továbbiakban a rendszerprogramok betöltési folyamatát, a bootolást is lefordítja, tehát nem azt látjuk, hogy „EMM386 successfully installed”, hanem hogy „Az EMM386 telepítése sikeresen befejeződött”. (S ettől a közleménytől a monitor előtt ülő gépirókiasszony vélhetőleg szignifikánsan okosabb lesz.)

Amí Pro 3.0

Mindent egybevetve a magyar Windowst egy majom is üzembe tudná helyezni, s ugyanez vonatkozik az Amí Pro 3.0 magyar változatára, tudniillik most már ilyen is van. Amelyiket én láttam, az ugyan béta-verzió volt, de mire ez a cikk megjelenik, a termék nagy valószínűséggel kinn lesz a piacon. Ott tartunk tehát, hogy egy csúcshoz tartó szoftver, megjelenése után alig fél esztendővel, díszmagyarban járja nálunk a palotást, s ez még akkor is nagy dolog, ha elfelejtettük, mi volt itt pár évvel ezelőtt.

Egyébként az Amí Pro 3.0 valóban nagy program, a szakajtó meglehetősen egységes véleménye szerint e pillanatban a Windows alatti szövegszerkesztők császára — más kérdés, hogy nevezhető-e ezek még szövegszerkesztőnek egyáltalán.

De vegyük sorjában. Ha a tipográfiai lehetőségeket nézzük, az Amí csaknem mindent tud, ami emberi ésszel elgondolható, viszont ezt ráadásul könnyedén csinálja. Legkedvesebb vonásainak egyike az úgynevezett gyors formázás (fast format), ez lényegében valamely tetszés szerinti szövegrész tipográfiai jellemzőinek alkalmazása egy másik szövegrészre. Ha például olyan prózát írok, amelybe versidézetek vannak applikálva, akkor csak az első idézetet kell kistafiroznom (behúzás mértéke elől, betűtípus, fokozat, változat, sortávolság), a következőnél erre már nem lesz szükség. Annyit kell csak tennem, hogy az egér egy mozdulatával kijelölöm a már tipografizált idézetet, rákattintok a fast format ikonra, majd kijelölöm a formázandó új szövegrészt, s ezzel a dolog rendben is van. Csinálni sokkal egyszerűbb, mint el-

mondani. (Hasonló van a WinWordben is, de az nehezebb.)

Korábban stíluslapok szolgáltak az ilyenfajta feladatok viszonylagos leegyszerűsítésére, ezek nem mentek ki a divatból teljesen, sőt: az Amí ötvenöt, előre definiált stíluslapot kínál, az üzleti levéltől kezdve a faxon és a vállalati híradón át bármihez, s ezek ráadásul igényesen tervezettek, sőt kifinomultak. Felhasználás előtt természetesen megnézhetjük őket, egyébként az Amí WYSIWYG-lehetőségei pontosabbak, mint a hasonló programokéi, a dokumentumot láthatjuk eredeti méretének tíz százalékára kicsinyítve vagy négyszáz százalékára nagyítva, megnézhetjük az oldalpárokat is, emellett bármit művelhetünk, amit egy átlagos DTP programban az ember művelni szokott.

Feltételezhetnénk az elmondottak alapján, hogy az Amí képernyője egy zsúfolt szerszámokkamra benyomását kelti, de nem; mindent kisöpörhetek, ha akarom, s olyan üres lesz az egész, mint a DOS-os WordPerfecté, továbbá megtehetem, hogy azokat és csakis azokat az eszközöket hagyom elől, amelyekre szükségem van, s oda rakom őket, ahova jölesik.

Mindezekon kívül az Amí adatbázis- és táblázatkezelő, grafikonszerkesztő, rajzoló- és képszerkesztő program is, meg minden egyéb. (Hogy mást ne mondjak, programozási környezet is, lévén a makrónyelv használhatóbb annál a BASIC-nél, amit tíz évvel ezelőtt programnyelvként tiszteltünk volt.) Nincs benne — ez idő szerint legalábbis — autóatlasz, brizstanfolyam és repülésszimulátor, a későbbi verziókban nyilván lesznek ilyesmik is, a piac ugyanis piac, tehát a három óriás, a Lotus, a Microsoft és a WordPerfect versengve hízalja a termékeit, mint parasztasszony a libát; az Amí (most még) szerény tizenöt megabájton elfér, de lesz ez még harminc is, meg hatvan is, sőt meg fogjuk érni azt az időt, amikor fél gigabájtnál kisebb operatív tár mellett az átlagos szövegszerkesztő el se indul.

Külön öröm, hogy ezeket a monstrózus dögöket alig lehet kitakarítani a gépből; olyanok, mint a víziló, amely széket-ürítés közben tudvalevőleg propellerként forgatja a farkát, s anyagcseréjének a négy égtáj felé egyenletesen szétszórt végtermékével jelöli ki lakóterületének a határait. Az Amí is mindenhová beszemelt, ahova csak tudott, nagy részét már kipucoltam, de még mindig lelek föl különféle maradványokat.

Talán jobb lett volna újrafarmázni az egész merevlemezt.

Works for Windows

Tartozom még annak a magyarázatával, hogy miért akarok egy ily csodálatos terméktől mindenáron megszabadulni.

Ennek az oka kettős.

Egyrészt: mint mondtam, béta-változat volt nálam, de nem olyan, mint a Windows 3.1-é, amely az üzembe helyezése óta egyszer akadt ki mindössze; az Amí átlagosan hárompercenként szokott volt fejre állni, és azért ez nem tolerálható. Másrészt: alapelvelem, hogy sohasé használjon az ember olyan programot, amely sokkal többet nyújt, mint amire csakugyan szüksége van, ugyanis a ki nem aknázott képességekért is fizetnünk kell így vagy úgy. Számomra az optimális szintet a Microsoft Word 5.0 nyújtja, a WordPerfect 5.1 már túl sok, lévén az is jól fejlett kiadványszerkesztő (bizonyosság erre a Számítástechnika című hetilap, melyet a nyájas olvasó épp a kezében tartani méltóztatik), s a többlettudása a Wordhöz képest körülményesebb használatban jelenik meg, az Amí esetében pedig a súlyos megabájtokban. Mármost én nem lopom se az időmet, se a lemezfelületet; hogy a Számítástechnika kedvéért áttértem a WordPerfectre, az még kibírható, de momentán semmifajta okot nem tudok elképzelni arra, hogy ezt is lecseréljem.

Annak viszont néha van értelme, ha az ember használ valami egyszerűbb windowsos szövegszerkesztőt is. (Hogy mi értelme van, arról majd máskor.) Tulajdonképpen a Write is megfelelne, de van egy hátránya, nem importál közvetlenül WordPerfect 5.1-es állományokat. Viszont a Works for Windows ezt is megteszi (igaz, hogy az eredményen hosszan csodálkozhatunk).

Nézzük tehát, hogyan is illő vélekednünk az efféle integrált csomagokról manapság.

Hagyományainknak megfelelően a jobb emberek az ilyesféle dolgokat lenézik, s még azt se lehet mondani, hogy ok nélkül. A Microsoft Works 2.0-t a szakajtó szerette annak idején, kategóriájában mindig és mindenütt ezt hozták ki legjobbnak, ehhez képest voltak apróbb hátrányai. Adatbázis-állományokat például a tárban kezelte, s ha nem sikerült az egészet beszuszakolnia, akkor azt a részt, amely mégis befért, átnevezte. Amí pedig a szövegszerkesztőjét illeti, nem volt beállítható automatikus mentés, emiatt egyszer mintegy tizenkétezer karakternyi szövegem szállt el. Néhány perc múlva a Works is repült utána, helyét sóval hintetem be, s megfogadtam, hogy ilyesmit többé gépre föl nem rakok.

Egy olyan ösvér, ami szövegszerkesztő, számológéptábla és adatbázis-kezelő együtt, az szükségképpen kompromisszumok halmaza, végső soron tehát bővli. Az ember használjon önálló alkalmazásokat. Önálló szövegszerkesztőt használjon mindenekelőtt.

Olyat, mint például az Amí Pro.

Amely szövegszerkesztő, számológéptábla és adatbázis-kezelő együtt, továbbá rajzolóprogram, meg ami tetszik.

Jobb, ha belenyugszunk tehát, hogy a programkategorikák határai elmosódtak, ma már nem mindig lehet pontosan megmondani, mi micsoda, meg kell nézni magát a terméket, aztán vagy kiderül, hol lakik az Úristen, vagy nem.

Lássuk tehát a Worksöt.

Aki a DOS-os változatot valamelyest már ismeri, azt is használhatja, anélkül hogy a kézikönyvet egyszer is fellapozná, de ez, mondjuk, el is várható tőle. Mérvadóbb a következő: megmutattam — fél perc alatt, csak úgy érdekességképp — egy WordPerfectre idomított titkártnak a programot, másnap a hölgy a távollétemben öntevékenyen elindította, és dolgozott vele. Aki próbált már egyfeladatos vászoncelédet újabb alkalmazásra átképezni, tudja, hogy ez mit jelent. A Works for Windows vonzó és fölöttébb intuitív, de a képességei se lebecsülendők. Helyigénye hét és fél megabájt, más szóval fél Amí Pro.

Fontosabb jellemzői: van hálózatos változata; nyolc aktív ablakot kezel egyidejűleg; felismeri és használja az aritmetikai társprocesszort; kiváló tanítóprogram tartozik hozzá. Szövegszerkesztője — ellentétben a DOS-os változattal és csaknem valamennyi hasonló integrált szoftvercsomaggal (Framework XE, Lotus Works, PFS:WindowWorks meg a hasonlók) — bármilyen méretű dokumentumot képes feldolgozni, ami a merevlemezre ráfér, egyébként pedig mindent tud, a következő megszorításokkal: nem kezel több hasábot; nem nyomtat kijelölt blokkot; csak előre tud keresni, visszafelé nem; nem importál WordStar- és DCA formátumú állományokat; nincs automatikus elválasztása; nincs dokumentum-összefoglalója; csak fejezetvégi jegyzet van, lábjegetzet nincs; nem csinál név- és tárgymutatót, tartalomjegyzéket; végül pedig hiányzik a vázlatfunkció. Amit vi-

256, egyenként legfeljebb 256 kilobájt terjedelmű mezőt kezel, kisebb vállalkozások számára ez több mint elég. Megint csak azt nézzük, mit nem tud: adatállományokat összekapcsolni, indexelni és .DIF állományokat behozni. Van neki viszont drag-and-drop grafikus felülete, automata kimutatáskészítője, a számított mezőkhöz pedig a számológéptábla összes matematikai funkciója rendelkezésre áll (57 funkció és 14 operátor). A számológéptábla mérete 16384x256 (mint az Excelé), táblázatok nem tud összekapcsolni, .DIF állományokat nem importál és nem nyomtat árnyékolt cellákat. Szövegek, számok és formulák bevitele igen egyszerű, könnyedén gyárt grafikonokat is, bár nem igazán gyönyörűeket.

Még annyit, hogy a kezelői felület igen jól van kitalálva, minden modulnál ott a szerszámcsik, órákig lehet dolgozni anélkül, hogy egyszer is megnyitnánk a menüt. Van továbbá egy WorksWizard (legyen szabad Szorgos Varázslónak fordítanunk) nevű segédprogram, amely a mérsékelt oligofrének számára is végrehajthatóvá tesz olyan feladatokat, mint például a címnyilvántartás, a körlevelek és a borítékcímkék megírása. Találunk még egy rajzolóprogramot is, néhány előre gyártott képpel, ha tehát készülő Szervezeti és Működési Szabályzatunk közepébe egy szép, színes helikoptert akarunk illeszteni, gond nélkül megtehetjük.

Összegezve: ha ez a program magyarul szólna, sok helyen nagy hasznát vehetnék; de magyar változatról nem tudok. Az Amí Pro 3.0 elé viszont vélhetőleg nem ültetnek akárkit, minthogy az mégiscsak abszolút profi alkalmazás; ezzel szemben az megvan magyarul.

De ne keressünk a világban logikát.

TrueType for DOS

A windowsos szövegszerkesztők legfőbb varázsa, hogy akár kilencetűs mátrixnyomatón is viszonylag emberi küllemű dokumentumokat képesek létrehozni. Örömmel jelenthetem, hogy ehhez most már nem kell semmiféle Windows, és nem kell kihajítani a régi, bevált Wordöt vagy WordPerfectet (s így szükségképp a 286-osokat se, amelyeken futnak): itt van ugyanis a TrueType for DOS, és ez mindent megold — legalábbis a fent említett két szövegszerkesztő használóinál, sőt még azoknál is, akik a Works 2.0-s (tehát DOS-os) változatát nyaggatják. Hangsúlyozom, bármiféle nyomtatóval működik, lézerrel, tintasugarassal és az én elnyűtt Star LC-10-esemmel is, teljesítménye pedig megkapó.

Hasonló termékekről már korábban is hallottunk (FaceLift for WordPerfect, Fonts-on-the-Fly, PrimeType és hasonlók), sőt egyikük kapható nálunk is, PowerPak néven, s ez ellentétben az előbb felsoroltakkal nemcsak a WordPerfecthez, hanem a

Word 5.x-hez is használható. Tizennégy betűtípust adnak az árért, de további néhány száz rendelhető hozzá, Monotype-éktől is. A TrueType értelemszerűen nyitott, nálam pillanatnyilag hetven különböző típus van telepítve, a létező TrueType-betűtípusok száma pedig mintegy kétezer.

Vigyázzatok Allah

"
nosténytevéjére,

s itatására!

óó ÓÓ úú

Itt azért álljunk meg egy pillanatra.

Összesen tíz latin betűfajta létezik, úgy mint 1. velencei, 2. francia, 3. barokk, 4. klasszicista, 5. talpas lineáris (egyiptienne), 6. talpatlan lineáris (groteszk) és

7. a kötetlen vonalú antikvák, továbbá 8. a kézírás utánzó, 9. a törtvonalú (fraktúr) fajták, végül 10. a dísz- és reklámbetűk, iniciálék. Ha mind a tíz fajtából kiválasztjuk a tíz-tíz legszebb típust, akkor az

Gourmand Italic

AAAAAAAAAAAAAAAA

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1234567890!@#\$%^&*()_+=[|

{ } \ ; ' < > ? , / ~

Because an artist has traditionally been defined as a creative person with sufficient hand-eye coordination to produce art, some critics would contend that computer-generated art is not art at all since the artist is not in intimate contact with his creation.

Tiempo Bold Italic

AAAAAAAAAAAAAAAA

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1234567890!@#\$%^&*()_+=[|

{ } \ ; ' < > ? , / ~

Because an artist has traditionally been defined as a creative person with sufficient hand-eye coordination to produce art, some critics would contend that computer-generated art is not art at all since the artist is not in intimate contact with his creation.

Hippo

AAAAAAAAAAAAAAAA

ABODEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890!@#\$%^&*()_+=[|
0|vY<>?~

Because an artist has traditionally been defined as a creative person with sufficient hand-eye coordination to produce art, some critics would contend that computer-generated art is not art at all since the artist is not in intimate contact with his creation.

Arabia

AAAAAAAAAAAAAAAA

ABODEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890!@#\$%^&*()_+=[|
0|vY<>?~

Because an artist has traditionally been defined as a creative person with sufficient hand-eye coordination to produce art, some critics would contend that computer-generated art is not art at all since the artist is not in intimate contact with his creation.

Ezt a típust egyébként Amynak hívják, és a nagy átlaghoz képest még aránylag kecsesnek mondhatjuk, ennél sokkal de sokkal randábbak is vannak, viszont el lehet őket adni, CD-ROM-on 999 típust vehetünk például 666 angol fontért, már ha van olyan ártatlan lélek, aki ekkora blöffökért ennyi sok jó pénzt kiad.

szint tud, az könnyen használható, sőt van neki egy — máshonnan már ismerős — funkciója is, a Copy Special, ezzel már definiált karakter- vagy bekezdésjellemzőket alkalmazhatunk kiválasztott szöveghelyekre.

Adatbázis-kezelője állományonként 32 ezer rekordot, rekordonként maximum

mindösszesen százféle betű, mégis a kezünkben van mindaz, amit az emberiség e tárgykörben a kezdetektől a mai napig létrehozott.

Csak hogy először is: nem tudunk mindegyik fajtából tízet összeszedni. Az első két kategóriát a Garamond képviseli, a Bembo, a Centaur, a Plantin és mondjuk, a Palatino. Barokk antikvából van a Baskerville, a Tótfalusi, a Caslon és persze a Times. Klasszicistából a Bodoni meg a Didot és esetleg még két-három újabb metszett típus (például a Walbaum). Ennyi betűvel bármelyik nagy könyvnyomda meg tudott volna élni, más kérdés, hogy a fényezés előtti korban egy nyomdának ennyi betűje sohase volt.

Kézírást utánzó betűből csakugyan annyi van, mint égen a csillag, pedig ebből a fajtából egy éppen elég; fraktúrból úgyszólván. Ehhez képest a számítástechnika előtti időkben a nyomdák mintegy kétezer betűt tartottak nyilván; most csak Adobe Type 1 formátumból húszezerről tudunk. Ennek egy része a klasszikus típusok árnyalatnyi módosításával (elrontásával) vagy pusztán átnevezésével jött létre, egy kicsiny töredéke valóban új lelemény, a többi pedig a betűművészet, az írásbeliség és egyáltalán az emberi kultúra sérelmére elkövetett fajtalanokodás. (Tekintsük például az Amy betűs mintaszöveget.)

Talán észlelte már a nyájas olvasó, hogy a manapság oly közkeletű *font* szót eddig csak Britannia pénznemének megnevezésére használtam, holott manapság mindenki fontokról beszél, a Helvetica egyik font, a Times másik font, a Univers harmadik font.

Egy nyavalyát.

A Univers betűtípus, angolul *typeface*.

Létezik különféle változatokban, lehet egyrészt keskeny, normál, széles, másrészt világos, normál, félkövér, kövér, harmadrészt álló (antikva) vagy dőlt (italic, illetve, ahogy a nyomdákban még mondani szokás, kurzív), negyedrész pedig van neki valamilyen fokozata, vagyis mérete. Ha egy kézirat margójára odaírom, hogy *12 pont Univ. kesk. félk. kurz., akkor definiáltam egy fontot*. A font tehát nem a Univers, hanem annak valamely konkrét fokozata és változata, és egyébként ebben az értelemben is csak az angolszász régió belül használták ezt a szót, a világ többi része elég jól megvolt nélküle, Gutenbergtől egész mostanáig.

Hogy maguk a programok is fontokról beszélnek, az más kérdés, ez az angol nyelvfejlődés belügye. A Webster-szótárban van például egy ilyen is a *transistor* címszó alatt, hogy *a radio set using transistors instead of tubes*, mindemellett ez nem kötelez minket arra, hogy mi is tranzisztornak nevezzük a zsebrádiót. A font szót azért használják helytelen értelemben az alkalmazások (sőt némely szakkönyvek is), mert olyan emberek írták őket, akik korábban nem tudták megkülönböztetni a betűt a kanáritól, viszont az a szakíró, aki legalább kívülről látott már nyomdát, az következetesen *typeface*-ekről beszél, a *font* szót pedig csakis abban az értelemben használja, hogy *an assortment of type of one size and style*. Egyébként a szó végső fokozat a latin *fundere* igéből származik, ami azt jelenti, hogy önt (olvasztott fém), tehát arra az időre utal, amikor a betűkészleteket a betűöntődéák állították elő.

Egyelőre ennyit a nyelvészetről.

Visszatérve a TrueType for DOS-ra: éppúgy működik, mint a hasonló egyéb

programok, tehát egyfajta héjként fut a szövegszerkesztő körül, betölti, elindítja, a továbbiakban pedig ugyanúgy dolgozhatunk, mint korábban, azzal a különbséggel, hogy elvileg korlátlan számú betűtípusból választhatunk.

Nyomatáskor a TrueType for DOS értelmezi a szövegszerkesztő utasításait, melyeket az a nyomtatónak küld, s röptében átalakítja őket TrueType betűkké. Ha LaserJetünk van, akkor viszont letölthető fontokat (*ebben az értelemben csakugyan fontokat*) generál, egyszóval úgy működik, ahogy a Windows szokott, a mátrixnyomtató is pont ugyanazt műveli, mintha valamilyen Windows-program hajtaná meg, szép szorgalmasan rajzolgatja soronként a betűket, de nem ám csak az ASCII karaktereket, hanem a WordPerfect másfél ezres jelkészletét úgyszólván kivétel nélkül prezentálni képes, a meghatározott betűtípuson belül. Kivételt képeznek a héber, a cirill és a japán karakterek, és sajnos a dupla ékezetes magyar betűk se mindig alkalmasak arra, hogy a tipográfia iránt érdeklődő magánszemélyeknél széptani orgazmusokat idézzenek elő. (Lásd ezzel kapcsolatban a Koránidézett betűjét.)

Csak a teljesség kedvéért teszem hozzá, hogy a TrueType for DOS az alávágást (kerninget) nem ismeri, amellet a kód kiosztása nem azonos a kelet-európai Windowséval, a betűtípusai tehát ott nem használhatók. Ha mégis az a perverz ötletünk támadna, hogy itt is akarunk száz típust, meg ott is, akkor kétszázat kéne telepítenünk, de feltételezem, hogy józan életű ember agyában ilyen gondolat meg se fordul. Végezetül: *ne indítsuk Windows alól, mert nyomtatás közben megjárhatjuk!*

Üzembe helyezése (már a TrueType for DOS-é) problémamentes, dokumentáció nem kell hozzá (mellesleg én nem is kaptam ilyet), és Help sem (nincs is Helpje). Használata abszolút magától értetődő, egyik funkciójával például csinálhatunk magunknak betűmintakönyvet (főként helyeselhető, ha csakugyan ezt tesszük), ennek négy lapját szintén mellékelem — szinte hihetetlen, hogy egy öreg, kilenc tús nyomtató állította elő, nem éppen új szalaggal; az ember ránéz, és azt kezdi hinni, hogy valami módon mégiscsak jobbul a világ. Noha egyáltalán nem jobbul, sőt.

A hónap szerzeménye: Fish! 3.0

Rendkívül praktikus program, azt eredményezi, hogy szép, színes halak úszkálnak a munkaasztalon. A tapétát ilyenkor célszerű eltávolítani, megoldható ugyan, hogy Esterházy-kockás textilminta előtt ficánkoljanak a halacskaik, de ez azért mégiscsak túlzás. Helyénvalóbb, ha mélykék háttérszínt állítunk be, az előtt a trópusi halak fölöttébb dekoratívan festenek, időnként egy-egy teáskanna is felbukkan közöttük, továbbá egy piros sótartó meg egy telefonfülke, mindezek roppant virgoncan úszkálnak az ablakok mögött, és igen szívderítő látványt nyújtanak. Sajnos, a shareware-változat halszerkesztőjében ki van kapcsolva a mentési opció, így a halakat továbbra is főzni vagy sütni fogom, nem pedig szerkeszteni, de ne legyünk maximalisták, így szép az egész, ahogy van.

Váncsa István

Megbízható és dinamikus

Egy vérbeli vállalkozó érkezésekor az első pillanatban érezni magabiztosságát. Barátai, de ellenfelei is elismeréssel beszélnek eredményeiről, rátermettségéről. Életeleme a siker, az eredeti megoldások keresése. Dinamikus egyénisége már akkor megérint, amikor kilép autójából.

Az autóból, ami nem más, mint egy Toyota Carina E. Elegáns megjelenésű, áramvonalas formájú. Erős, 16 szelepes, injektoros motorja alig hallhatóan működik. Kiemelkedően alacsony fogyasztású, katalizátoros, környezetbarát konstrukció. Biztos útfekvésű, könnyedén kormányozható — egyszóval olyan, mint tulajdonosa: dinamikus és rendkívül megbízható.

A gyár 3 év vagy 100.000 km garanciát vállal autóira.

MÁRKAKERESKEDŐK LISTÁJA:

- CAR-IMP 1026 Budapest, Pasaréti út 2-4.
Tel: 156-6573, 156-6458 Fax: 156-7819
- MACROTECHNIKA 1146 Budapest, Dózsa György út 19.
Tel: 142-9197 Tel / fax: 142-4278
- MED-CAR 1052 Budapest, Károly krt. 26.
Tel: 117-6741, Tel / fax: 117-6619
- IBUSZ-TOYOTA TSUSHO KFT. 1107 Budapest, Szállás u. 20-22.
Tel: 157-2922, 157-2073 Fax: 157-2068
- SAKURA KFT. 1033 Budapest, Szőlőkert u. 1.
Tel: 188-2342 Fax: 133-8934, 167-1481
- M3 AUTÓKERESKEDELM KFT. 1150 Budapest, Gábor Áron u. 142.
Tel: 271-8613 Fax: 271-8813
- ÚJVÁRI ÉS ÚJHELYI KFT. 4225 Debrecen-Józsa, Szentgyörgyfalvi út
Tel / fax: 06-52-86276
- T.K.T. JÁRMŰKERESKEDELM KFT. 3300 Eger, Rákóczi út 48/a.
Tel: 06-36-326619 Fax: 06-36-320116
- TWIN MÁRKAKERESKEDŐ 9027 Győr, Puskás T. u. 2.
Tel / fax: 06-96-25600
- MIKROTECHNIKA 6800 Hódmezővásárhely, Kutasi u. 12.
Tel: 06-62-341628 Fax: 06-62-342352
- KOTO AUTÓHÁZ KFT. 7400 Kaposvár, Zöldfa u. 58.
Tel: 06-82-11456 Fax: 06-82-177772
- NÉGYKERÉK AUTOCENTRUM GMK. 3533 Miskolc, Lorántffy Zs. u. 49.
Tel / fax: 06-46-379010 Fax: 06-46-379826
- KOVÁCS PÉTERÉNE 2200 Monor, 4-es főút 35.km.
Tel / fax: 06-60-41043
- KÖGÁZ 8801 Nagykanizsa, Zrínyi M. út 32.
Tel: 06-92-73180 Fax: 06-93-13077
- MEZŐTRADE SYSTEMS RT. 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 38.
Tel / fax: 06-42-15437
- AUTOQUALITAS KFT. 7627 Pécs, Engel J. u. 1/2.
Tel / fax: 06-72-25553
- SCHREER AUTÓHÁZ KFT. 7630 Pécs, Diósi út 1.
Tel / fax: 06-72-33651
- KAKUK JÓZSEF MAGYAR-OSZTRÁK KFT. 3100 Salgótarján, Tóstrand
Tel: 06-32-16646 Tel / fax: 06-32-11922
- AUTOSZOLG 2000 Szentendre, Pannónia út 1-3.
Tel: 06-26-12921 Fax: 06-26-10398
- DEMI-GROS-MÁHR AUTOCENTRUM KFT. 8000 Székesfehérvár,
József Attila u. 23. Tel: 06-22-316940, 06-22-327060 Fax: 06-22-323531
- AUTOFOKUSZ KFT. 9700 Szombathely, Lipp V. u. 9.
Tel: 06-94-14754 Fax: 06-94-13945

TOYOTA CARINA E

Leveszi a lábáról.